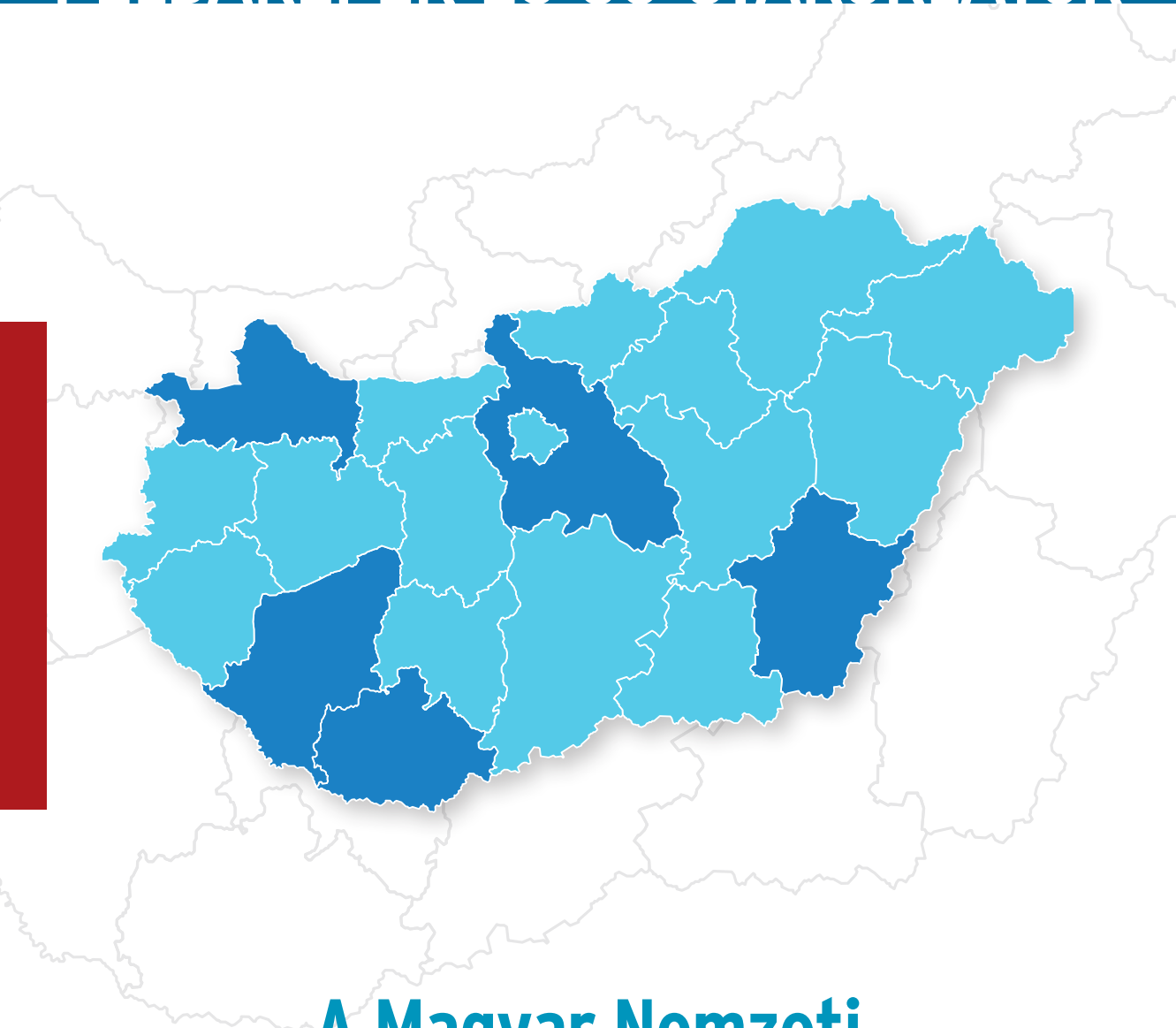

PÉLDAKÉPEK ÉS JÓ GYAKORLATOK

A Magyar Nemzeti Roma Platform megerősítése 2022-2023

BELÜGYMINISZTERIUM

PÉLDAKÉPEK ÉS JÓ GYAKORLATOK

A Magyar Nemzeti Roma Platform megerősítése 2022-2023

Szerző:

Belügyminisztérium Társadalmi Felzárkózásért Felelős Helyettes Államtitkárság

Cikkszerzők:

A példaképek és jó gyakorlatok közt megjelenő bemutatkozások az érintett személyek és szervezetek által küldött tartalom alapján készült.

Fotók:

A példaképek és jó gyakorlatok közt megjelenő személyek és szervezetek által biztosított képek, valamint a Belügyminisztérium által készített fotók.

2023

Ezt a kiadványt az Európai Unió Jogok, Egyenlőség és Polgárság Programja (REC 2014-2020) finanszírozta.

A kiadvány tartalma kizárólag a Belügyminisztérium álláspontját képviseli, és az ő kizárólagos felelőssége. Az Európai Bizottság nem vállal felelősséget a benne található információk esetleges felhasználásáért.

TARTALOMJEGYZÉK

KÖSZÖNTŐ	3
Radomszki Lászlóné helyettes államtitkár, Belügyminisztérium	
PÉLDAKÉPEK	4
BALOGH JÁNOSNÉ „MARIKA”.....	5
BOGDÁN MÓNIKA.....	8
KOTRICZ KATALIN „KATÓ”.....	11
TÓTH TAMÁSNÉ.....	14
TÓTH-ORSÓS SAROLTA.....	17
JÓ GYAKORLATOK	20
ISKOLAKULTÚRÁÉRT – ESÉLYTEREMTÉSÉRT EGYESÜLET.....	21
MAGYAR ÖKUMENIKUS SEGÉLYSZERVEZET.....	24
PISONT ISTVÁN TEHETSÉGGUTATÓ, FEJLESZTŐ ÉS GONDOZÓ ALAPÍTVÁNY.....	27
SOMOGYVÁRI ROMA NEMZETISÉGI ÖNKORMÁNYZAT.....	30
SZTEHLO GÁBOR INTEGRÁLT SZOCIÁLIS ÉS GYERMEKVÉDELMI INTÉZMÉNY.....	33
TOVÁBBI PÉLDAKÉPEK ÉS JÓ GYAKORLATOK	36

Kiadó, nyomdai kivitelező:

Promotrade Kft., 1152 Budapest, Szentmihályi út 171.

E-mail: office@promotrade.hu • Weblap: www.promotrade.hu

TISZTELT OLVASÓ!

„Együttműködés, partnerség, tájékoztatás, személyes találkozás...”

Az Európai Bizottság a tagállami Roma Kapcsolattartó Pontok számára rendszeresen meghirdetett közvetlen pályázata támogatásával, a Belügyminisztérium Társadalmi Felzárkózásért Felelős Helyettes Államtitkársága – mint Nemzeti Roma Kapcsolattartó Pont – 2016 óta valósítja meg a Magyar Nemzeti Roma Platform projektet.

A felzárkózás-politika szakmai egyeztetési rendszereinek területi (vármegyei szintekre történő) kiterjesztését, a felzárkózás-politikai párbeszéd elősegítését és generálását szolgáló projekt eredményeként tovább bővül a területi együttműködést elősegítő konzultációs alkalmak száma.

A konzultáció során visszajelzéseket kapunk a stratégia végrehajtásának tapasztalatairól, a felzárkózási szolgáltatások, programok működéséről.

2022–2023. években Baranyában, Békésben, Somogyban, valamint Pest és Győr-Moson-Sopron vármegyékben 3-3 alkalommal tartottunk roma platform rendezvényt, amelyeken összességében több mint 700 fő vett részt. Az állami, egyházi és civil szervezetektől érkező szakemberek számos szakterületet képviseltek, s közvetett vagy közvetlen módon mindannyian a társadalmi felzárkózás ügyét szolgálják. Örömteli, hogy a vármegyék közgyűlései és roma nemzetiségi önkormányzatai vezetői szintű képvisellel voltak jelen e rendezvényeken.

A rendezvények témáit a Magyar Nemzeti Felzárkózási Stratégia 2030 beavatkozási területei és intézkedései mentén, valamint az adott térség felzárkózás-politikai sajátosságaira reagálva (pl. kis lélekszámú települések, kedvezményezett járás, stb.) alakítottuk. A találkozás és párbeszéd mellett, fontos a tájékoztatás, így a felzárkózás-politika aktualitásairól, s ennek mentén az Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program Plusz és a 2021–2027 időszak tervezett fejlesztéseiről is számot adtunk, a véleményeket meghallgattuk.

A 15 rendezvényen mintegy 90 szakember tartott előadást vagy szerepelt kerekasztal-beszélgetésben. Elméleti és tapasztalati szinten is konzultálhattunk a koragyermekkorai és gyermekkorai programokról, iskolán kívüli és szünidei programokról, oktatási és kollégiumi programokról, felsőoktatási és roma szakkollégiumi programokról, kistelepülési és járási programokról, cigánypasztorációról és roma identitásról, helyi önkormányzatok és roma nemzetiségi önkormányzatok együttműködéséről, a felzárkózó települések hosszú távú programról, a felzárkózási szakterületet érintő eredményekről és kihívásokról.

Hazánk öt vármegyéjében járva számos értékkel találkoztunk, példaképekkel, jó gyakorlatokkal. A jelen kiadványban arra vállalkoztunk, hogy vármegyénként egy-egy személyt és szervezetet közelebb hozunk Önökhöz. E személyeket és szervezeteket kértük, hogy életükből és munkásságukból osztozzanak velünk. Az így beérkezett írásokat tesszük közzé a következő oldalon, mintegy érték közvetítés érdekében.

Radomszki Lászlóné
helyettes államtitkár

PÉLDAKÉPEK

BALOGH JÁNOSNÉ
óvodapedagógus
BARANYA VÁRMEGYE

BOGDÁN MÓNIKA
rendőr hadnagy
GYŐR-MOSON-SOPRON
VÁRMEGYE

KOTRICZ KATALIN
önkormányzati
képviselő
PEST VÁRMEGYE

TÓTH TAMÁSNÉ
intézményvezető
BÉKÉS VÁRMEGYE

TÓTH-ORSÓS SAROLTA
gyógypedagógus
SOMOGY VÁRMEGYE

BALOGH JÁNOSNÉ

„Szerettem és visszaszerettek”

Az utam Baranyahidvégen kezdődött egy kis faluban, ahol szeretet és figyelem vett körül. Szüleim írástudatlan emberek voltak, mégis egész életemben ösztönöztek a tanulásra, hogy nekem és testvéreimnek jobb életünk legyen.

Nagyon jó tanuló voltam általános iskolában, így lehetőségem nyílt gimnáziumi felvételire is. 1978-ban a kecskeméti óvónőképzőben folytattam a tanulmányaimat, ahol csodálatos éveket töltöttem el, s egy új vágyott világ nyílt ki számomra. Szerencsésnek mondhatom magam, hiszen mindig volt egy tanár, aki támogatott és a legjobbat hozta ki belőlem. Ez a figyelem igazán sokat adott, tovább ösztönzött abban, hogy céljaimat elérjem és majd egyszer a jövőben visszaadhassam ezt a törődést olyasvalakinek, mint én voltam gyerekként.

1980-ban végeztem, diplomás óvónőként tértem vissza Siklósra, a volt tanárom segített elhelyezkedni. Nagyon boldog 40 év következett óvónőként, szerettem a munkám. Jó érzéssel töltött el, hogy azt csinálhattam, amit szerettem: „szerettem” és „visszaszerettek”. Tudtam, hogy a gyerekek szeretete a legőszintébb visszajelzés arra, hogy jól végeztem a munkám. Cigány gyerekekkel is dolgoztam, a cigány szülők szívesen iratták hozzám a gyerekeiket, élveztem a bizalmukat.

A szüleim „oláj” cigányként azonosították magukat, az identitásom tudatosítása csak később érkezett el életembe. 2000-ben romológia képzésen vettem részt a Pécsi Tudományegyetem Bölcsészeti – és Társadalomtudományi Karán. A tanszék az a hely volt, ahol jó volt cigánynak lenni. Minden rólunk szólt, a tudomány minden területén a cigányság volt a fókuszban. Nagyon mély hatással voltak rám a tanulmányaim. A saját identitásom meghatározásához új tudást kaptam, s itt ismertem fel, hogy mi a családommal beás cigányok va-

gyunk. Újra tanultam az anyanyelvemet, nyelvizsgát tettem belőle. Az, ami valaha a társadalmi nyomás és a politikai szelek hatására elveszett, úgy tűnt, visszaszerezhető. A nyelv, a kultúra a közösség ereje, a roma történelmünk, amit éltünk korábban, ekkor visszatért hozzám.

2013-ban felkeresett a siklói Szent Imre Katolikus Iskola igazgatója, hogy szeretné, ha én tanítanám az iskola diákjainak a cigány népismeretet. Kevés segítségem volt, népismeret könyvet nem nagyon találtam, ezért magam készítettem tananyagot. Hosszú tervezés és kutakodás, egyetemi tanulmányaim felrészítése, szelektálása után sikerült egy jól működő rendszert kialakítani, amit persze azóta is folyamatosan bővítek. Felmenő rendszerben szépen lassan bevezettük a tantárgyat, ami most már minden évfolyamon elérhető. Hálás voltam a Romológia tanszék előadóinak, akiktől hiteles, mindenre kiterjedő tudást kaptam. Élükön Dr. Orsós Annával, aki a beás írásbeliség megteremtője, a „mi Annánk”.

A kezdetekkor nehéznek és ijesztőnek tűnt a tinédzser gyerekek tanítása, azonban nagyon sok örömmel és jó tapasztalattal lettem gazdagabb az iskolában.

„A gyerekek szeretete a legőszintébb visszajelzés arra, hogy jól végeztem a munkám”

A legfontosabb alappillérek a tanításomban: a gyerekek identitásának megerősítése, a hovatartozás tudatosítása. Nagy hangsúlyt fektetek az olvasásra, írásra beás nyelven. Az iskolába járó gyerekek többsége beszéli az anyanyelvét, de írásbeliséggel az iskolában találkoztak először. Örömmel fogadták a szülők is, több pozitív visszajelzést is kaptam erre vonatkozólag.

2020-ban nyugdíjba mentem, de a népismeretet továbbra is tanítom. Mostanra már sokkal több lehetőségem adódik, hogy használjak más, modernebb technikai eszközöket, internetes felületeket. Egyre több kiadvány, tankönyv, munkafüzet segíti a munkámat.

Két felnőtt korú gyermekem van, diplomás fiatalok. Kislányom is követett, angol tanári végzettsége mellett ő is romológus lett.

A Roma Platform rendezvényein való részvétel is megerősített abban, hogy fontos az, amit csinállok és szeretném folytatni, átadni, alkalmazni a jó gyakorlatokat. Értékes ismeretségek születtek, amelyek túlmutatnak ezen rendezvényeken is.

BOGDÁN MÓNIKA

„Életem
legfontosabb
része és a
sikereim kulcsa
a családom”

Szilban nőttem fel, egy hatgyermekes család legfiatalabb tagjaként. Testvéreim a köztünk lévő nagy korkülönbség miatt sokat vigyáztak rám az idő alatt, míg szüleink dolgoztak. Édesapámat nagyon korán, még gyerekoromban vesztettem el. Édesanyám, aki lassan 10 éve nincs közöttünk, egyedül nevelt fel, s fontosnak tartotta a tanulást, a munkát. Lehetősége szerint támogatott minket, ám a középiskolai tanulmányaim után munkába kellett állnom, mert anyagilag megterhelő lett volna számára a továbbtanulásom finanszírozása.

Egy bútorgyártó gyárban helyezkedtem el, de mindig is éreztem, hogy nem szeretnék egész életemben ott dolgozni. Munka mellett tanultam és 2009-ben szociálpedagógus diplomát szereztem. Családomban én vagyok az első diplomás.

Mind a középiskolában, mind a főiskolán megismert barátokkal a mai napig jó kapcsolatom van, s – már családjaikkal kiegészülve – rendszeresen találkozunk is. Sosem jelentett gondot a származásom sem nekik, sem nekem.

Szociálpedagógusként 6 évig sérült gyerekekkel foglalkoztam, ez idő alatt rengeteg tapasztalatot szereztem, de később, új szakterületre vágytam. Ekkor került elém a rendőrség bűnmegelőzési területre vonatkozó felhívása. Jelentkeztem, és immáron 10 éve a rendőrség állományában szolgálhatok. Bár sosem terveztem rendőri pályafutást, a fejlődés és a továbblépés vágya volt bennem. Vezetőim ebben támogattak, s így tisztii rendvédelmi szervező

szakirányú képzés után, 2017. április 01-jétől a közalkalmazotti státusból hivatásos állományba kerültem.

2022. január 01-jétől a Győr-Moson-Sopron Vármegyei Rendőr-főkapitányság Bűnmegelőzési Osztályán teljesítek szolgálatot. Öröm számomra, hogy lehetőséget kapok ötleteim megosztására és megvalósítására, s úgy érzem, teljes értékű tagja vagyok a csapatnak, a származásom nem gördít elém akadályokat.

Munkámat alapvetően ifjúságvédelmi vonalon végzem, így nem kerültem távol az alapképesítésemtől. Büszke vagyok rá, hogy a központi programok oktatásában, mint az „OVI-ZSARU” és a „DADA” részt vehetek és igyekszem a gyermekekhez, pedagógusokhoz, szülőkhöz a legtöbb bűnmegelőzési célú információt eljuttatni.

A Bűnmegelőzési Osztály egyik legsikeresebbnek ítélt programja az „Élet-CÉL”. A saját kezdeményezésen alapuló programot 2022. évben hívtuk életre. Elsődleges és kiemelt célja, hogy a hátrányos helyzetű gyermekek, fiatalok elé olyan példaképeket állítsunk, akik szorgalmukkal, munkájukkal, kiemelkedő eredményeket értek el. A nagy sikerű programsorozat mellé olyan személyek álltak, mint például Horváth József roma származású rákkutató biológus, Orsós Zoltán római katolikus plébános, vagy éppen Mága Zoltán hegedűművész. Büszkeséggel tölt el, amikor roma származású példaképeket mutathatok be diákok, szakemberek és kollégák számára.

„Öröm számomra,
hogy lehetőséget
kapok ötleteim
megosztására és
megvalósítására”

Munkám mellett az életem legfontosabb része és a sikereim kulcsa a családom. A férjemet több, mint 10 éve ismerem, 5 éve házasodtunk össze. Ő nem roma származású, a munkámban és a magánéletben is nagy támaszom. A családuk a kislányunkkal lett teljes, aki 4 éves, óvodába jár.

KOTRICZ KATALIN

„KATÓ”

„Személyes tapasztalataimból tanulva, saját sérelmeimből meggyógyulva, hasznos lehetek”

Piliscsabán nevelkedtem. Családom nagyon szerette volna, hogy roma gyerekeként magas színvonalú iskolában kezdjem tanulmányaimat, s képességeim is megfeleltek a felvételi elvárásoknak. Az iskolában azonban nagyon sok atrocitás ért, olyannyira, hogy kitűnő tanulmányi eredményeim ellenére, szüleim kénytelenek voltak 5. évfolyamos koromban átíratni egy gyengébb általános iskolába, lelkileg nem bírtam feldolgozni a történéseket. Ekkor született meg bennem az az elhatározás, hogy majd felnőttkoromban a lehetőségeim szerint fogom védelmezni és segíteni a megkülönböztetett gyerekeket és felnőtteket.

Tizenévesen megismerkedtem párommal, született egy kislányunk is. A kapcsolatunk azonban véget ért, így szüleim segítségével, egyedülálló anyaként nevelem gyermekem.

2015-ben édesapám elvégezte az első férfi cigány cursillot (3 napos keresztény tanfolyam), mely olyan pozitív változást hozott életében, hogy eleinte rám és édesanyámra, később pedig egész környezetünkre is hatással volt. Mára több mint százan vettek részt közbenjárásunkra a cursillon, s így alakultak ki közösségeink, imacsoportjaink.

Az esztergomi Boldog Ceferino Roma Misszióban állásajánlatot kaptam, itt vált igazán szívügyemmé és hivatásommá a közösségépítés és az emberek segítése.

Létrejött a Boldog Emília Roma Kulturális és Hagyományőrző Egyesület, amelynek az elnökévé választottak. 2018-ban elkezd-tük programjainkat: táborok, lelkinapok, tehetségkutató rendezvények, adomá-nyosztás, színjátszó csoport, roma tánccso- port, gyermek betlehem, zarándoklatok. Egyre többen megismertek bennünket az országban, mára számos együttműködést kötöttünk és járjuk az országot.

„A cigányság felemelkedéséhez a közösségi programok, a munka és a tanulás lehetőségének megteremtésével próbálunk hozzájárulni”

2019-ben a piliscsabai lakosok ösztönzé- sére indultam a helyi roma önkormány- zati választáson, nemzetiségi képviselő lettem, elnök. Ennek köszönhetően még több rendezvényt és közösségi alkalmat tudtunk biztosítani a roma és nem roma emberek számára, minden évben meg- emlékezünk a roma holokauszt áldoz- tairól. 2021-ben roma tánccsoportunk számos fellépésen részt vett, köztük a budapesti Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszuson is, ahol a roma nemze- tiség kultúrába adhattunk betekintést, megtisztelő és megható érzés volt.

A cigányság felemelkedéséhez közösségi programokkal, a munka és a tanulás lehetőségének megteremtésével próbálunk hozzájárulni. A legtöbb roma ember szezonális, alacsony képzettséget igénylő segédmunkákban kapott állást, ezért is elengedhetetlen egy komplex munkaerő-piaci esélyteremtés. Fontos ugyanakkor, hogy olyan közösségeket, szervezeteket ismerjenek meg és csatlakozzanak hozzájuk, ahol bemutatják a roma kultúra értékeit, ami által csökkenthetőek az előítéletek, mindkét irányba.

Cigánypasztorációs feladatokat is végzünk, melynek fontos eleme a hagyományos cigány kultúra elemeinek ápolása, a roma identitás erősítése. Ezt szolgálják az anyanyelvi szakkörök, tanfolyamok; a cigány hagyományőrző együttesek, kézműves műhelyek.

Hálás vagyok a jó Istennek és példaképemnek, az édesapámnak, hogy tehetek a gyerekekért, emberekért, s személyes tapasztalataimból tanulva, saját sérelmeimből meggyógyulva, hasznos lehetek számukra.

A Magyar Nemzeti Roma Platform rendezvények lehetőséget adtak arra, hogy megismerjük más településeken élő romák helyzetét is. Nagyon fontosak a szakemberekkel való találkozások, hogy egymás tapasztalatait megismerjük és tanuljunk egymástól.

TÓTH TAMÁSNE

„Vannak olyan diákjaink,
akiknek már a szülei is
tanodásaink voltak”

Szarvason élek férjemmel. Három lánygyermek szülei és öt unoka nagyszülei vagyunk. Tanítói diplomával, alkalmazott-romológus pedagógus szakvizsgával, családsegítő szociális szakvizsgával és okleveles szociális munkás végzettséggel rendelkezem.

1996-tól egyházi, később önkormányzati intézményrendszeren belül foglalkoztam szociális területtel, majd ezt követően 1999 őszén kerültem az akkor megalakuló Szarvasi Család- és Gyermekjóléti Központ gyermekjóléti szolgálatához családsegítő munkakörbe. A kistérségi rendszer kialakítását követően 2006-tól a Körös-szögi Kistérség Többcélú Társulása Szociális és Gyermekjóléti Intézményénél szakmai egységvezetőként dolgoztam, majd 2008-tól az akkori pályázati lehetőségeknek köszönhetően Biztos Kezdet Gyerekházat is működtettünk. 2016-ban lettem a Szarvasi Család- és Gyermekjóléti Központ intézményvezetője, mely munkakört azóta is folyamatosan betöltöm. Az intézmény látja el a Szarvasi Járási Családsegítő Központ és a Szarvasi Települési Családsegítő Szolgálat feladatait, valamint a 15 éve folyamatosan fennálló Gyerekház is az intézmény keretein belül működik.

Az állami fenntartású intézményrendszerben betöltött munkaköröm és feladataim mellett 2005-től az Emberöltő Alapítvány alelnöke lettem, majd 2008-tól – jelenleg is – az alapítvány elnöke vagyok. Az alapítvány elsődlegesen szociális és gyermekvédelmi feladatok ellátására és segítésére jött létre. Ekkor kerültem kapcsolatba a Tanoda programmal.

2006 és 2018 között összesen hét – uniós forrásból finanszírozott – tanoda pályázatot nyertünk két településen, melyeknek szakmai vezetője voltam. Jelenleg is két Tanodát működtetünk; a Csodaszarvas Tanodát Szarvason és a Csillagtú-

ra Tanodát Békésszentandrásan. Szeretném kiemelni, hogy 2006 óta soha egy napra sem zártuk be a Tanodáinkat. Szakmai sikerként éljük meg, hogy jelenleg vannak olyan diákjaink, akiknek már a szülei is tanodásaink voltak.

Szarvas lakossága csökkenő tendenciát mutat. Jelenleg a mintegy tizenötezres lakosságán belül meghatározó roma (oláh cigány és romungro) közösség él. A mi településeinken tapasztalatból tudjuk, hogy a hátrányos helyzetű tanulók között bőségesen vannak a nem roma gyermekek is, akiknek szintén szükségük van a társadalmi esélynövelő szolgáltatások által biztosított lehetőségekre.

A Tanodáinknál is azt látjuk, hogy a mostani gyerekeknél sokszor nem az a legnagyobb probléma, hogy éheznek, fáznak, vagy más fizikális szükségleteik lennének, amit ne tudnánk kompenzálni, hanem a hozzájuk járó gyerekek nagy többségénél a lelki szükségletek biztosításának és kielégítésének hiánya van jelen. Ezek a hiányok okozzák a tanulási és magatartási problémák nagy hányadát. Én azt vallom, hogy a nyomor inkább lelki eredetű, míg a szegénység inkább fizikális. Persze a kettő sokszor együtt jár, de mégis több esetben a szegénységből való kiszakadás sokkal könnyebben elérhető, egyszerűbben kompenzálható. Könnyebb a szegénységben élő gyermekeket felöltöztetni és étkeztetni, mint az elhanyagolásból, veszélyeztetésből vagy netán a bántalmazásból fakadó lelki nyomorúságból kiszakítani, kimozdítani, amiben egyre többen vannak és nem csak a leghátrányosabb társadalmi rétegekből.

A jelenlegi gyermekvédelmi munka egyik legfőbb kihívása és feladata a gyermekek digitális világgal való kapcsolatából fakadó problémáinak kezelése. Sajnos körülbelül az elmúlt tíz év tapasztalata az, hogy a gyermekek veszélyeztetettsége és elhanyagolása, néha még bántalmazása is az online téren történik, vagy ennek felhasználási szokásiból fakad. Sokszor a gyermekeket nevelő szülők is a közösségi médiák rabságában élnek, melynek egyenes velejárója a gyermekek veszélyeztetése.

Tanodáinkban már nem csak az a szakmai célunk, hogy ingerekben gazdag programokat vagy kirándulásokat szervezzünk. Az okostelefonok világában folyamatossá vált a gyermekek életében az állandó inger jelenléte, valamint a fokozott, túlzott aktivitásból fakadó szocializációs és magatartási problémák felmerülése.

Az érzelmi biztonságot tűztük ki főként szakmai célul, ahol tiszta, nyugodt, rendezett környezetben, rájuk odafigyelve, étkezéssel várjuk őket. Olyan élményeket adunk számukra, melyeket régen, vagy lehet, hogy még soha nem tapasztaltak. Ilyen egyszerű dolgokra gondolok, mint a nyugalom, a biztonság, az elmélyülés, a kétkezi tevékenység, a közös alkotás, az együtt gondolkodás élménye. A digitális világban őket érő állandó zajt próbáljuk kompenzálni csenddel, odafigyeléssel, nyugalommal, így elősegítve tanulási eredményeiket, beilleszkedésüket, szocializációjukat.

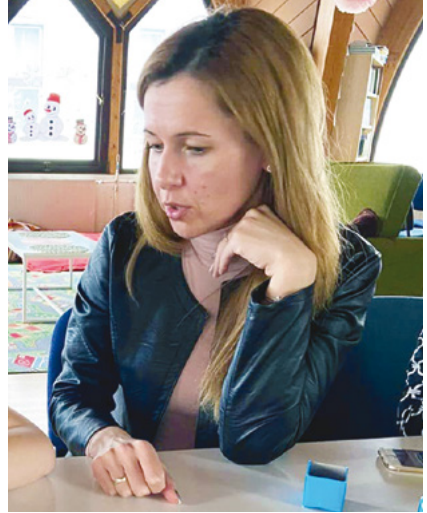

A gyermekvédelem egyik leghitelesebb és legismertebb képviselőjének, Bőjte Csaba testvérnek gondolatait vallom szakmai munkám alapjának, iránymutatásának és mottójának: „Én azokat szeretem ingyen, akiket más pénzért sem szeret. Akiket pénzért sokan szeretnek, tanítanak, szolgálnak én azok körül nem lihegek”.

A személyes találkozás, konzultáció más szakemberekkel mindig nagyon fontos volt számomra, mert ezek alkalmával kaptam és tanultam a legtöbbet a munkám során.

TÓTH-ORSÓS SAROLTA

„Bízom benne,
hogy rám is
pozitív példaként
tekintenek”

Életutam alakulására nagy hatással voltak pedagógusaim, szerencsésnek tartom magam emiatt, szeretném, ha a jövőben én is hozzájárulhatnék a környezetemben lévő gyermekek, tanulók sikeres jövőjének megalapozásához.

Felsőfokú tanulmányaimat a Kaposvári Egyetem Ifjúságsegítő szakán kezdtem meg, első diplomámat tanulásban akadályozottak pedagógiája szakos gyógypedagógusként szereztem.

A 2012-ben az egyetemen alakult Roma Szakkollégium alapító tagja voltam, amely ma már Szentandrassy István festőművész nevét viseli. Tanulmányaim alatt hallgatói tagja voltam a szakkollégium elnökségének, programok szervezésében és lebonyolításában közreműködtem, részt vettem tehetség gondozó programban, egyetemi oktatók munkáját segítve dolgoztam a hátrányos helyzetű tehetséges tanulókkal. Alumni hallgatóként ma is részt veszek a szakkollégium programjain.

A Jezsuita Roma Szakkollégium középiskolai programjában két diáklány mentorálása volt feladatomban, a magán tanárokkal, osztályfőnökökkel, szülőkkel való kapcsolattartás, valamint a lányok motivációjának fenntartása, támogatása. A kedvezőtlen szociokulturális háttér ellenére, a lányok kiváló eredménnyel érettségiztek, ma már mindketten egyetemi hallgatók.

A kaposvári Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Módszertani Intézményében utazó gyógypedagógusként dolgozom a diplomám megszerzése óta. Dél előtt a sajátos nevelési igényű óvodás gyermekek logopédiai fejlesztésé-

vel, délután a tanulási zavarral küzdő (diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia, figyelem zavar) középiskolás korosztály fejlesztésével foglalkozom.

Korábban hallgatóként és önkéntesként, majd óraadó pedagógusként dolgoztam a kaposvári Napkerék Egyesület tanodájában, mely „Hangya Tanoda”-ként ismert. A tanoda az elmúlt évek alatt jelentős fejlődésen ment keresztül.

„Fontosnak tartom, hogy a diákok büszkék legyenek származásukra, ismerjék a cigányság múltját, hagyományait, értékeit”

Nagyon sok tapasztalatot szereztem a hátrányos helyzetű, illetve sajátos nevelési igényű tanulók egyéni szükségleteiről, képességeinek fejlesztési lehetőségeiről.

A munkám során nemcsak az oktatási felzárkóztatás, hanem a társadalmi beilleszkedés elősegítése is nagyon fontos szerepet kap, melynek elenged-

hetetlen része a szülőkkel és az oktatási intézmények vezetőivel, pedagógusaival való hatékony kapcsolattartás. A foglalkozások, a szabadidős tevékenységek során hangsúlyt fektetnek a szociális kompetencia, a környezettudatosság, a fenntartható fejlődés témakörére, hogy a tanulók a jövőben jobb, egészségesebb életet élhessenek.

Fontosnak tartom, hogy a diákok jótékonyági futás keretében sérült gyermekekkel találkozhattak, valamint azt is, hogy több pozitív példát is lássanak, büszkék legyenek származásukra, ismerjék a cigányság múltját, hagyományait, értékeit. Bízom benne, hogy rám is pozitív példaként tekintenek.

Munkám során több elismerésben részesültem: 2016-ban tehetségsegítő munkámért Kaposváron, főigazgatói intézményi szinten 2020-ban a tanuló nevelése- oktatása érdekében magas színvonalon végzett kiemelkedő szakmai munkámért, 2022-ben pedig a Somogy Megyei Roma/Cigány Esélyteremtési díjat a hátrányos helyzetű, roma/cigány származású tanulók felzárkóztatásában végzett munkám megbecsüléseként. Az elismerések átvétele nagy megtiszteltetés volt számomra, jelentősen hozzájárul motivációm fenntartásához, fokozásához egyaránt.

A hátrányos helyzetű tanulókért végzett munkám hatékonyságának növelése érdekében elengedhetetlennek tartom, hogy megismerhessek, kapcsolatot tarthassak más szakemberekkel, akik szintén eme nemes célért dolgoznak az ország más településein, mert, ahogy az idézet is mondja: „Ha gyorsan akarsz menni, menj egyedül! Ha messzire akarsz jutni, menj együtt másokkal!” Erre nagyon jó lehetőséget teremt a Magyar Nemzeti Roma Platform rendezvényein való részvétel. A program során amellett, hogy általam már ismert szakemberekkel konzultálhattam alkalmam volt új, a jövőbeli együttműködés szempontjából fontos személyek megismerésére is.

JÓ GYAKORLATOK

**ISKOLAKULTÚRÁÉRT
- ESÉLYTEREMTÉSÉRT
EGYESÜLET
GYŐR-MOSON-SOPRON
VÁRMEGYE**

**ÖKUMENIKUS
SEGÉLYSZERVEZET
BARANYA VÁRMEGYE**

**PISONT ISTVÁN
TEHETSÉGGUTATÓ,
FEJLESZTŐ ÉS
GONDOZÓ
ALAPÍTVÁNY
BÉKÉS VÁRMEGYE**

**SOMOGYVÁR KÖZSÉG
ROMA NEMZETISÉGI
ÖNKORMÁNYZATA
SOMOGY VÁRMEGYE**

**SZTEHLO GÁBOR INTEGRÁLT
SZOCIÁLIS ÉS GYERMEK-
VÉDELMI INTÉZMÉNY
PEST VÁRMEGYE**

ISKOLAKULTÚRÁÉRT – ESÉLYTEREMTÉSÉRT EGYESÜLET

2004-ben alakult meg Győrben az Iskolakultúráért – Esélyteremtésért Egyesületünk. Célja az iskolai légkört, tanulási munkakultúrát, sikeres életvezetést alakító programok, fejlesztések, képzések működtetése és támogatása. Elsősorban a hátrányos helyzetű fiatalok – különösen a roma fiatalok munkaerő-piaci és társadalmi beilleszkedését segítjük, a foglalkoztathatóságukat támogatjuk.

Az egyesületi tagok többsége pedagógus, akik személy szerint egy-egy új fejlesztő programot képviselnek, majd kibővült a szervezet iskolavezetőkkel, jogászokkal, informatikusokkal, képzőművészekkel, akik színesítették, kiegészítették a működésünket. A menedzsment 19 éve változatlan személyekből áll. Tevékenységünket képzőprogramok, tanodaprogramok működtetése, konferenciák szervezése jelentette.

2018-ig uniós, hazai és városi pályázatokon nyertünk támogatást a képzések és a tanodaprogram működtetésére. 2019 januártól intézményként működünk a gyermekvédelemhez kapcsolódva, a Gyárvárosban. A munkatársi csoport 10 főből áll, akik nyugdíjas szaktanárok, tanítók, szociálpedagógusok. Dolgoznak nálunk egyetemi hallgatók, gyógypedagógia, szociálpedagógia szakosok is, és nyugdíjas pedagógusok önkéntesként is szívesen foglalkoznak a gyerekekkel.

Évente 35-42 tanuló fejlesztését vállaljuk. Többségben hátrányos helyzetű családokban, egyharmada roma családban él. Korosztály szerint alsós, felsős és szakmunkás, technikus tanulók a tanodásaink, a város 5-6 intézményéből járnak hozzánk. A családokból a kistestvérek is hozzánk csapódtak, néha 3-4 fő is tanodás volt egy-egy családból. A belépő tanulóink 80%-a bukással jön a tanodába.

Az elmúlt 5 évben a városba kerülő menekültek gyermekei is közösséget és oktatási lehetőséget kaptak a tanodánkban. A társadalmi beilleszkedésükért a kulturális, szociális, életvezetési és érdekérvényesítési képességük fejlesztésével is foglalkoztunk. A Győri Tanoda-Klub néven működő tanodában programunk szerves része volt az életpályaépítés segítése, amelyben a tanulók a képességeinek megismerése, minél több pálya, szakma megismertetése, és ezután a megfelelő középiskola kiválasztása zajlik. Egy-egy középiskolát és sikeres vállalatot, céget is meglátogattunk.

Tanodánk tanulói többségben fiúk. Számukra 3 éve biztosítunk gyakorlatot a korszerű csúcstechnika-gyártástechnológia világában a győri FABLAB (Resilience Innovation Facility by Tdh Hungary) műhelyben. Ennek lényege, hogy önálló tervezéssel, 3D szerkesztéssel, 3D nyomtatással, lézervágással készíthettek apróbb-nagyobb tárgyakat: telefontartót, lámpákat a műhely-foglalkozások és nyári FABLAB-tábor keretében.

Erősségünk, hogy megtartjuk pár évre a tanulóink legalább felét. A kettő vagy több éve tanodás gyerekek mind sikeresen végeztek vagy haladnak a kiválasztott iskolában, szakmában.

Van, aki rendszeresen visszatér, igényli a szakmai segítségünket a továbbhaladáshoz, beszámol eredményeiről, részt vesz a programokon is. A tanodás ünnepeinken, kirándulásokon és a táborban a szülők, testvérek is részt vesznek.

Az elmúlt években már évi 5-6 nagy kirándulást szerveztünk a tanulóknak, elsősorban Dunántúl nagy városaiban, de jártunk Ausztriában csokigyárban, Egerben és a Kékestetőn is. Az utóbbi években 3-4 napos táborozást biztosítottunk panzióban, gyermeküdülőben. Igényes, kétágyas szobákban

lakhattak, svédasztalos reggelit, vacsorát kaptak, Veszprémben, Velencén, Gyenesdiáson üdülhettek.

Programjainkat nagyszerű támogató partnerek segítik, szoros a kapcsolatunk a győri önkormányzattal, az iskolákkal, a tankerülettel és a családsegítő, gyermekjóléti központ munkatársaival. Kiváló gyakorlólóhelyként szerepelünk a Széchenyi Egyetem gyógypedagógia, szociálpedagógia és szociológia szakos hallgatói számára. Valamennyi karról jönnek önkéntes gyakorlatra akár jogász, mérnök, rekreáció szakos hallgatók is. Közös programokat szerveztünk az egyetemi oktatókkal, hallgatókkal nyáron és karácsonykor. Rendszeres partnerünk tapasztalatcserére, konferenciára a Mosonmagyaróvári és a Somlóvásárhelyi Tanoda.

A Győri Tanoda-Klub szinte minden eleme növeli a társadalmi együttműködés és bizalom szintjét, az együtt gondolkodást a hátrányos helyzetű, roma tanulóknak, szülőknek, az oktatási és szociális intézményeknek, valamint a pedagógusképző felsőoktatási szakemberek között Győrben. Olyan helyi közösséget, szakmai műhelyt, klubot hoztunk létre, amely az elmúlt 19 évben több mint ezer aluteljesítő hátrányos helyzetű, köztük roma tanulót védett meg a lemorzsolódástól, és sikerhez, eredményhez juttatott. Valamint olyan társadalmi kapcsolatrendszert teremtett meg a működésünk, amely a tanoda nélkül soha nem jött volna létre. Örömmel és felkészülten várjuk a tanodánk 20. évét.

A Nemzeti Roma Platform rendezvény-sorozata arra szolgált, hogy lássuk, mire vagyunk képesek a segítségben, mire lenne szüksége a roma közösségeknek.

ÖKUMENIKUS SEGÉLYSZERVEZET

Az 1991-ben alapított szervezet kiemelt célkitűzése, hogy esélyt kínáljon a szegénységből kiutat kereső családok számára. Ebben a szellemiségben működteti szociális és gyermekjóléti intézményeit, melyben megtalálhatóak családok átmeneti otthonai, Biztos Kezdet Gyerekházak, Tanoda program, szenvedélybetegek nappali intézményei, pszichiátriai betegek nappali ellátása, valamint hajléktalanokkal végzett szociális munka is.

A Segélyszervezet közel 10 éve indította el kapaszkodó programját, mely a szakemberek (pszichológus, jogász, fejlesztőpedagógus, gyógypedagógus, terápiás segítők) és az általuk nyújtott szolgáltatások (egyéni és kiscsoportos fejlesztések, korrepetálás, mozgásfejlesztés, közösségi és élményprogramok) segítségével a hozott hátrányok hatékony leküzdését szolgálják a gyerekek körében, az iskolai lemorzsolódás csökkentése, valamint egy reális jövőkép kialakítása mellett.

A komplex fejlesztő programok első elemei a Segélyszervezet családok átmeneti otthonaiban indultak el 2010-ben, ahol már megjelentek olyan egymásra épülő szolgáltatások, melyek az oktatásban, a korai gyerekfejlesztésben, a szülők munkaerőpiaci esélyeinek a növelésében látta a felzárkózás lehetőségeit.

A tapasztalatokra épülve 2013-ban egyedülálló modellprogram indult Kastélyosdombón, ahol a családok átmeneti otthonába kerülő ügyfelek a lakhatási problémáik megoldása mellett lehetőséget kaptak, hogy védett környezetben próbálhassák ki magukat a munka vilá-

A tapasztalatokra épülve 2013-ban egyedülálló modellprogram indult Kastélyosdombón, ahol a családok átmeneti otthonába kerülő ügyfelek a lakhatási problémáik megoldása mellett lehetőséget kaptak, hogy védett környezetben próbálhassák ki magukat a munka vilá-

gában. A program egyedülállósága, hogy a szülők mezőgazdasági és állattenyésztési képzésben vehettek részt és kapcsolódhattak be az intézmény területén kialakított mintagazdaság tevékenységébe. A sikeresen résztvevő családok sorsfordító házakba költözve kezdhették meg önálló életüket, további mentorálással és sok esetben munkalehetőséggel támogatva.

A felzárkózás területén a 2017-ben indult „Végtelen lehetőség” Európai Unió program volt a következő mérföldkő, ahol a jelenléten alapuló segítségnyújtás első lépéseit a Máltai Szeretetszolgálat módszertani irányítása mellett sajtótította el a Segélyszervezet, a Gönci járásban.

Mindezekre is épülve, a Segélyszervezet is bekapcsolódott a 2019-ben indult Felzárkózó Települések programba, amelyet immár 13 helyszínen valósít meg, esély adva a hátrányos helyzetű térségekben élők számára, hogy saját erőforrásaikat felismerve és felhasználva egyre több területen (pl. oktatás, munkaerőpiac) érjenek el valódi sikereket.

Mind a felzárkózás, mind az intézményi ellátás területén nagyobb részt családokkal foglalkoznak a Segélyszervezet munkatársai, felnőttekkel és gyerekekkel egyaránt. A gyerekek nyitottak, érdeklődők, könnyen teremtenek kapcsolatot, keresik a számukra hiteles felnőttek társaságát.

Igénylik a közösségi alkalmakat, keresik a lehetőségeket az együtt töltött időre, ám a rendszerességet nehéz bevezetni a mindennapjaikba. A folyamatos találkozások lehetősége segíti a tartós eredmények elérését.

A felnőttek esetében sokkal komolyabb feladat hárul a terepen dolgozó munkatársakra. Sokféle teher nehezedik a leghátrányosabb térségekben élő felnőtt lakosságra. A múltból hozott minták, a mindennapok nehézségei és a jövőkép hiánya. A bizalmi kapcsolat kiépítése, a motiváció felébresztése az elsődleges feladat. Az ügyfelek egy része igazán nyitott a változásra, tud és akar élni a felzárkózó programok adta lehetőségekkel. Fontosnak tartják

azt, hogy gyermekeik számára több és jobb lehetőség álljon rendelkezésre, mint ami nekik adatott.

A várandós, kisgyermeket nevelő édesanyák elérése a legsikeresebb, ők rendszeresen és szívesen járnak a számukra szervezett baba-mama foglalkozásokra és gyűjtik a gyermekek gondozásával, nevelésével kapcsolatos ismereteket.

A Segélyszervezet plusz szolgáltatási kapacitásai nagy bizalmi tőkét jelentenek a térségben működő civil, önkormányzati és egyházi fenntartású szolgáltatások tekintetében, ugyanakkor a jelenléten alapuló munka során sokkal több jelzés és szociális probléma kerül felszínre, mely akár plusz feladatok megjelenését is jelentette a helyi szociális szolgáltatóknál. Ezek kezeléséhez elengedhetetlen a helyi partnerségek kialakítása.

A programok megvalósításának köszönhetően számos, járási és településszintű új együttműködés jött létre. A Felzárkózó Település programban keretében szoros együttműködésre törekedve dolgoznak a Jelenlét Pont kollégái a helyi iskolákkal, óvodákkal, védőnőkkel, önkormányzatokkal és minden további érintett szereplővel.

Nem vitatható, hogy a legtöbb helyi szereplő jó szándékkal van jelen a hátrányos helyzetű emberek életében, azonban, ha nem közös értékek és irányok mellett végzik a felzárkózó tevékenységet, akkor kevés eséllyel érik el a kitűzött célokat, a legnehezebb sorsú emberek valódi támogatását. Tiszteletben kell tartani a helyi informális és formális együttműködések, a történelmi okokat, melyeket megismerve és elfogadva hatékony együttműködések alakíthatóak ki.

A roma platform rendezvényein megismerhettük a jelenlévők munkáját a gyakorlati megvalósítástól az elméletibb szintekig, s kimondásra kerültek nehézségek, kritikák, megoldási javaslatok, amik nyitott fülekre találtak a Belügyminisztérium munkatársainál.

Jó gyakorlatok, sikertörténetek hangzottak el, amik inspirálni tudták a terepről érkező munkatársakat, akik olykor elbizonytalanodnak és eszköztelennek érzik magukat.

Cél a felzárkózásban az is, hogy a helyi közösségek erejét újra megtaláljuk és felébresszük egy-egy településen.

PISONT ISTVÁN TEHETSÉGGUTATÓ, FEJLESZTŐ ÉS GONDOZÓ ALAPÍTVÁNY

„Mi testvérek nagy szegénységben nőttünk fel. Édesanyánk 5 gyermeket nevelt fel a mindennapi megélhetési gondokkal küzdve. Nehéz gyermekkorunk volt, de az anyai szeretet minden hiányunkat pótolta, boldog családi életet élünk. Számunkra az egyetlen kiutat a sportolás, a labdarúgás jelentette. Mindig volt az életünkben egy-egy személy, aki segített minket az úton. István NBI és válogatott szintű magyar játékosná nőtte ki magát, aki a nemzetközi mezőnyben is tudott bizonyítani. András az NBI és az ifjúsági válogatottságig tudott eljutni. Richárd NBII és korosztályos ifi válogatott szintig tudott eljutni.”

A Pisont István Alapítvány 2015-ben azzal a céllal jött létre, hogy a Magyarországon élő hátrányos helyzetű – köztük roma és nem roma – tehetséges fiatalok számára esélyt biztosítson a sporton keresztül.

Az Alapítvány szeretne minél több gyermekhez eljutni, hogy feltárja tehetségüket, s képességeik szerint támogatást biztosítson a labdarúgó karrier építéséhez, a megfelelő edzőhöz, klubhoz eljutni, s ott helytállni.

A szegénységből, hátrányos helyzetű családokból érkező gyermekek számára sokszor nehézséget jelent az új közegbe beilleszkedni, vagy akár az új közeg sem mindig készül fel érkezésükre. Az Alapítvány feladatának tekinti, hogy ezekben a helyzetekben is a tehetséges gyermekek támasza legyen, segítse az akadályok leküzdését, az integrációt. Mindezekhez igyekszik mentorálást, sőt eszközöket (felszerelés) is biztosítani.

Az Alapítvány úgy vallja, hogy a származás vagy a hátrányos helyzet nem lehet akadály a tehetség kibontakoztatásának, az utánpótlás biztosításának. Fontosnak tartják, hogy a gyerekek ne tagadják meg származásukat és helyzetüket, ugyanakkor a közösségek is képesek legyenek befogadóak lenni.

Kiemelt feladatnak tekintik, hogy rátaláljanak azokra a tehetségekre, akik valamilyen nehéz élethelyzet miatt még nem tudták mások előtt bemutatni tudásukat, ebben valami akadályozza őket.

Úgy vélik, hogy a gyerekekkel végzett munka során az oktatási intézményekkel, gyermekjóléti intézményekkel, valamint a helyi sportegyesületekkel és klubokkal való kapcsolat elengedhetetlen, a tehetségek megtalálásában, s útjuk támogatásában is.

Az Alapítvány országos szintű kiválasztóprogramokat szervez évről évre, körülbelül kétszáz- kétszázötven gyermeket mér fel és választ ki. A legtehetségesebb gyermekek olyan helyszíneken léphetnek előre, mint a Bozsik Stadion, Ferencváros vagy Debrecen. A magas szintet képviselő helyszínek, valamint az ott játszó példaképek is motivációt jelentenek a gyerekek számára.

2015-ben országos roma sport programot valósított meg az Alapítvány, melyet lehetőségük volt 2016 tavaszán Brüsszelben is bemutatni.

Felfedezett fiatal tehetségeik: Farkas Patrik és Farkas Erik (Liverpool) Balogh Norbert (Genoa, Debrecen, Kisvárdai) Tánczos István (Budapesti Honvéd).

Az Alapítvány tevékenysége során a közösségépítésre is hangsúlyt fektet, valamint szemléletformálásban is aktív szerepet vállal.

A Magyar Nemzeti Roma Platform Békés Vármegyei rendezvényein Pisont István a „sikeres életutak, példaképek” című eseményen volt előadó, Pisont András pedig Gyomaendrődön mutatta be az iskolán kívüli programok, szabadidős programok keretében Alapítványuk tevékenységét.

SOMOGYVÁR KÖZSÉG ROMA NEMZETISÉGI ÖNKORMÁNYZATA

Az esélyteremtő programokban számunkra kiemelt jelentőségű, hogy minden polgár, minden településen egyenlő eséllyel rendelkezzen, egyenlő bánásmódban részesüljön. Az önkormányzat feladatául tűzte ki, hogy a hátrányos helyzetű családok életszínvonalát segítse, fokozottabb törődést, nagyobb odafigyelést, pártfogói szerepet biztosítson.

A szegénység terjedése és mélyülésének megelőzése céljából, hatékony közösségi munkát kezdtünk. A településen élő, perifériára szorult emberek társadalmi integrációját hatékonyabban tudjuk segíteni egy jó közösségi élettel, az önbizalmuk erősítésével, problémáik megoldásának segítségével.

2015 óta folyamatosan alkalmazunk roma származású embereket közfoglalkoztatásban. Hogy miért? Fontos, hogy sikerüljön motiválni ezeket az embereket jó cselekvésre, kapjanak az önsegítéshez olyan fogódzókat és bizalmat, amivel lépésről lépésre haladhatnak a mindennapjaikban. Fontosnak tartunk azonban olyan intézkedéseket is, amelyek a lelki egészség javulását szolgálják, az önismeretre hatnak, illetve segítik az integrációt, a munka világában is. Néha nehéz a dolgunk, mert némelyik család nem azt az „életvitelt éli” mint más családok. Nincsenek kialakítva a napi szabályok.

Uniós finanszírozású programok támogatásával az elmúlt öt évben azon munkálkodtunk, hogy a megyében a lehető legtöbb romának sikerüljön elvégeznie az általános iskolát, s munkába elhelyezkedni. Jó kapcsolatot alakítottunk ki például a Kéthelyi Integrált Szociális Otthonnal, ahová 42 főt vontunk be szociális ápoló gondozói tanfolyamra, a „Nő az esély” projekt keretében. A képzés ideje alatt fizetést is kaptak.

Magyarországon mi vagyunk az egyetlen olyan roma nemzetiségi önkormányzat, aki fenntartója Biztos Kezdet Gyerekháznak, immáron 5 éve. Fontosnak tartjuk, hogy társadalom minden tagja számára, de különösen is a hátrányos helyzetű és rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekeknek biztosítani tudjuk az egészséges fejlődés lehetőségét.

A Több Eséllyel Biztos Kezdet Gyerekházban erőteljes prioritást kap hetente a Szülői Fórum, ahol a tapasztalatok megosztása mellett, védőnő, gyerekház vezető vagy gyermekorvos bevonásával beszélhetnek a szülők a gyermekneveléssel, a gyermekek fejlődésével, vagy a betegségekkel kapcsolatban is. A fejlesztő programjainkon az édesanyák pontos képet kapnak, hogy mely képesség területen és milyen mértékben van elmaradása a kisgyermeknek.

A születésnapokat, névnapokat próbáljuk ünnepivé és egyedivé tenni. Születésnapkalapokat színezünk, „Boldog születésnapot” feliratú matricákat ragasztunk, feldíszítjük a termet, a nagyobb gyermekeknél csillám tetoválást csinálunk, gyerekzenével és tortasütéssel töltjük együtt az időt.

15 fő 7–14 éves gyermeket tudtunk táboroztatni, akikkel eljutottunk Magyarország több nevezetes településére: Budapest, Sümeg, Nagyvázsony, Pécs, Keszthely.

Partneri kapcsolataink ápolása során folyamatosan és nagy nyitottsággal törekszünk arra, hogy a környékbeli önkormányzatokkal, roma civil szervezetekkel, szociális intézményekkel erősítsük a kapcsolatot.

Kultúránkat, hagyományainkat minden évben egy kulturális rendezvényel ünnepeljük és ápoljuk. Önkormányzatunk minden évben Mikulás csomaggal ajándékozza meg a 0-3 éves korú kisgyermeket ünnepség keretein belül. Karácsony előtt minden hátrányos helyzetű családnak cipős dobozba csomagolt ajándékot adunk. Az adventi gyertyát minden évben a roma közösséggel együtt gyújtjuk és egy meleg tea mellett, megbeszéljük egymással az elmúlt év történéseit, nehézségeit, örömeit, tanulságait.

Aktuális helyi kérdéseken, problémák megoldásán kívül fontos eredmény a helyi közösség összetartásának, együttműködésének, kommunikációjának javítása, ez mind a jó munkának az alapja. Mindent megteszünk annak érdekében, hogy a helyi közösség ismerjen bennünket és merjenek hozzánk fordulni a problémáikkal.

SZTEHLO GÁBOR INTEGRÁLT SZOCIÁLIS ÉS GYERMEKVÉDELMI INTÉZMÉNY

Budapesten és Pest megye két településén elhelyezkedő, tizenhat telephelyet magába foglaló intézményrendszer, amely gyermekvédelmi szakellátási, valamint szociális tartós bentlakásos ellátási feladatot lát el.

A különleges gyermekotthonokban az ideiglenes hatállyal elhelyezett, nevelésbe vett 0–3 év közötti csecsemők és kisgyermek (testvérkapcsolat esetén iskoláskorig), a

gyermekotthon és lakásotthonokban pedig az ideiglenes hatállyal elhelyezett, nevelésbe vett, valamint különleges szükségletű gyermekek integrált, otthont nyújtó ellátását, továbbá fiatal felnőttek utógondozói ellátását biztosítjuk.

Elsődleges feladatunk az otthonokba kerülő gyermekek részére otthont nyújtó ellátást és olyan gondoskodást biztosítani, amely egyéniségüket és egyéni szükségleteiket messzemenőig szem előtt tartva, személyiségük kibontakozását és saját családjukba történő visszahelyezésüket, illetve nevelőszülőhöz, örökbefogadó szülőhöz való helyezésüket elősegíti.

Fontos feladatunk, hogy ápoljuk a gondozottak testvérkapcsolatait. Az egyidőben felvételre kerülő testvérek lehetőleg egy csoportba kerülnek és biztosítjuk a más csoportba vagy gyermekotthonba elhelyezésre került testvérekkel a rendszeres kapcsolatot. Az otthonok elősegítik és biztosítják a gondozott gyermekek hozzátartozóikkal való minél gyakoribb kapcsolat-tartását – figyelembe véve a hozzátartozó kérését és a gyermek napirendjét.

A különleges lakásotthonok családi csoportokban, otthont nyújtó, valamint utógondozói ellátás keretében az értelmileg sérült, társfogyatékos-sággal, organikus, pszichés zavarokkal, szocializációs nehézségekkel, a kommunikációs készség súlyos hiányosságaival küzdő gyermekek, fiatal felnőttek segítése, deficitjeik kompenzálása egyéni sajátosságukhoz igazítottan valósul meg. A különleges gondozást igénylő gyermekek, fiatal felnőttek fejlesztése során kiemelten hangsúlyt kap a gyermeki és személyi-ségi jogok védelme, a gondozottak önálló tevékenységeinek támogatása.

Fogyatékos személyek otthonai a családi háttérrel rendelkező, valamint nevelésbe vett fogyatékos személyek ápolást, gondozást nyújtó ellátása, ahol biztosítjuk a fogyatékosoknak megfelelő képességfejlesztő, terápiás foglalkozásokat, a korai fejlesztést és fejlesztő felkészítést, mozgásterápiát. Ellátottaink legnagyobb részénél idegrendszeri, pszichiátriai, mozgásszervi, érzékszervi, valamint anyagcsere betegség is fennáll, így gondoskodunk róla, hogy mindenki megkapja a szükséges magas szintű egészségügyi ellátást is.

A társadalmi felzárkóztatáshoz két területen keresztül is kapcsolódik Intézményünk. Az első és legfontosabb feladatunk az állami gondoskodásban élő gyermekek társadalmi felzárkóztatása. Az iskolai sikertelenség jelentős szerepet játszik a deviáns viselkedés kialakulásában, ezért kiemelt jelentőségű a gyermekek oktatási intézményekbe juttatása és esetleges hiányosságaik csökkentése, az értelmes, hasznos szabadidő eltöltésének a megszervezése.

Fontos továbbá, hogy a bekerülő gyermekek – lehetőség szerint – a vér szerinti családjukkal ne veszítsék el a kapcsolatot.

A másik terület a hátrányos helyzetű, roma származású nők foglalkoztatása, mely a VEKOP-7.1.1-16-2017-00001 „Nő az esély” programon keresztül is megvalósult. Intézményünk 14 fő alkalmaztatását vállalta a projekten keresztül, akik a gyermekvédelmi szakellátásban gyermekfelügyelőként és a szociális szakosított ellátásban ápoló-gondozóként dolgoztak, dolgoznak.

Intézményünk humánpolitikai elvárása, hogy nem teszünk különbséget a nálunk dolgozók között, a munkavállaló megítélésnek szempontja a munkamorál és a teljesítmény.

A program során nem volt semmilyen nézeteltérés, vagy probléma a dolgozók között, befogadták és segítették a roma nők integrációját és a program végzetével is több mint 50%-uk maradt nálunk dolgozni. A pályán maradtak azok is, akik intézményünkben megszűntették jogviszonyukat, csak a lakóhelyükhöz közelebb vállaltak munkát. Elmondható, hogy a program által a dolgozóink körében sokat javult a roma emberek munkához való viszonyulásának megítélése.

A Nemzeti Roma Platform rendezvényein volt lehetőség találkozni különböző szintű területi szereplőkkel (pl.: egyházi szolgáltatók képviselői, települések képviselői, romapasztoráció képviselője) ahol a megfogalmazott célok megvalósításában, a teendőkről való párbeszédben, sőt az eredmények és kudarcok értékelésében is tudtunk tapasztalatot cserélni. Sok értékes emberrel és hasznos információval gazdagodhattam, amit a munkámban is fogok tudni hasznosítani.

TOVÁBBI PÉLDAKÉPEK ÉS JÓ GYAKORLATOK

A „Magyar Nemzeti Roma Platform megerősítése 2022-2023.” című projekt keretében számos szervezet jelent meg partnerként, előadóként, jó gyakorlatként.

- Almamellék-Somogyhársági Általános Iskola és Kollégium
- Babócsa Község Önkormányzata
- Baptista Szeretetszolgálat Alapítvány
- Baranya Vármegyei Cigány Nemzetiségi Önkormányzat
- Baranya Vármegyei Önkormányzat
- Battonya Város Önkormányzata
- Békés Vármegyei Önkormányzat
- Békés Vármegyei Roma Nemzetiségi Önkormányzat
- Békés Város Önkormányzata
- Boldog Ceferino Intézet
- Cigány Értelmség Érdekvédelmi Egyesülete
- Czinka Panna Roma Kulturális Egyesület
- Csobánka Község Önkormányzata
- Csobánkai Roma Nemzetiségi Önkormányzat
- Csodaműhely Egyesület
- Dél-Alföldi Társadalmi Esélyteremtési Igazgatóság
- Emberöltő Alapítvány
- Gandhi Gimnázium Közhasznú Nonprofit Kft.
- Gyomaendrőd Város Önkormányzat
- Győr Város Önkormányzata
- Győr-Moson-Sopron Vármegyei Önkormányzat
- Győr-Moson-Sopron Vármegyei Rendőr-főkapitányság
- Győr-Moson-Sopron Vármegyei Roma Nemzetiségi Önkormányzat
- Iskolakultúráért – Esélyteremtésért Egyesület
- Jelen és Jövő Gyermekéiért Alapítvány
- Kadarkút Város Önkormányzat
- Kaposvár Város Önkormányzata
- Kaposvári Táncsics Mihály Gimnázium
- Katolikus Karitasz - Caritas Hungarica
- Kira Vendéglő – az ország első cigányvendéglője
- Kunágota Község Önkormányzata
- Magyar Agrár és Élettudományi Egyetem
- Magyar Evangélikus Egyház
- Magyar Máltai Szeretetszolgálat
- Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület
- Magyar Pünkösdi Egyház
- Magyar Vöröskereszt Győri Igazgatóság
- Mezőkovácsháza Város Önkormányzata
- Monor Város Önkormányzata
- Mosonmagyaróvár Város Önkormányzat
- Nagybajomi Csokonai Vitéz Mihály Általános Iskola és Kollégium
- Napkerék Egyesület
- Nyugat-Dunántúli Regionális Krízis Ambulancia
- Orsós Zoltán plébános
- Ökumenikus Segélyszervezet
- Pécsi Evangélikus Roma Szakkollégium
- Pest Vármegyei Önkormányzat
- Pest Vármegyei Roma Nemzetiségi Önkormányzat
- Piliscsabai Roma Nemzetiségi Önkormányzat
- Pisont István Tehetségkutató, Fejlesztő és Gondozó Alapítvány
- Pisont István válogatott labdarúgó
- Református Szeretetszolgálat
- Sarkad Város Önkormányzat
- Sellye Város Önkormányzat
- Somogy Vármegyei Önkormányzat
- Somogy Vármegyei Roma Nemzetiségi Önkormányzat
- Somogyvár Község Roma Nemzetiségi Önkormányzat
- SZÁMÍTHATSZ RÁNK! Egyesület
- Szany Község Önkormányzat
- Szanyi Római Katolikus Plébánia
- Szarvas Város Roma Nemzetiségi Önkormányzata
- Szent Erzsébet Alapítvány
- Szent Imre Katolikus Általános Iskola Siklós
- Szent Márton Caritas Alapítvány
- Szentandrassy István Egyetemi Roma Szakkollégium
- Szigetvár Város Önkormányzat
- Sztéhlo Gábor Integrált Szociális és Gyermekvédelmi Intézmény
- Tan Kapuja Buddhista Gimnázium
- Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóság
- Zsámbéki Premontrei Technikum, Szakképző Iskola és Gimnázium

